

Muzika Dravske divizijske oblasti

V nedeljo 15. marca 1925 ob pol 11. uri
v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani

MUZIKALNO PREDAVANJE

O dr. A. Brucknerjevi 7. simfoniji govori dvorni
svetnik dr. J. Mantuani, izvaja se vsa simfonija.

V ponedeljek 16. marca 1925 ob 20. uri

SIMFONIČNI KONCERT

SPORED:

Scassola: „Britannicus“, ouvertura.

Lhotka: „Jugoslov. Capriccio“.

Dr. A. Bruckner: „7. simfonija“, E-dur.

Orkester muzike Dravske divizijske oblasti
in Mariborske vojne muzike.

Dirigent: kapelnik dr. Jos. Čerin.

Dr. Anton Bruckner, rojen 4. septembra 1824 v Ansfeldenu na Zgor. Avstrijskem, umrl 11. oktobra 1896 na Dunaju.

Bruckner je polagoma postal popularen. Njegova III, IV. in VII. simfonija spadajo med repertoarne točke stalnih orkestrrov. Četrta simfonija se je v Ljubljani prvič izvajala pod dr. Cerinom 10. nov. 1921, v Celju pa 12. novembra 1921, tretja simfonija pod kapelnikom Matačičem leta 1922 v Ljubljani, sedma pa se bo sploh prvič v Jugoslaviji izvajala dne 16. marca 1925 pod dr. Cerinom, kateremu se imamo zahvaliti za poznanje večine orkestralnih del s svetovnega glasbenega repertoarja.

Sedma Brucknerjeva simfonija je poleg četrte najpopularnejša. Po sodbi glasbenih strokovnjakov obsega ta simfonija stavek, ki predstavlja v gotovem smislu višek Brucknerjevega ustvarjanja, namreč **Adagio v cis-molu**. Ta stavek, v predslutnji Wagnerjeve smrti napisana žalostinka, se mora brez pomišljanja postaviti k najveličastnejšim umotvorom te vrste na polju instrumentalne glasbe 19. veka, namreč poleg žalostinke iz Beethovenove „Eroica“, ki jo je izvajal dr. Cerin na koncertu Glasbene matice dne 12. januarja 1898 v Ljubljani, in Wagnerjeve „Götterdämmerung“. Brucknerjev Adagio stoji na idealni višini občutenja poslednjih Beethovenovih Adagijev in jim je sličen po svoji veličini in globočini.

Sedmo simfonijo je Bruckner dovršil 21. aprila 1883; prvič je bila izvajana pod Nikischem leta 1884 v Leipzigu, nato so jo izvajali po vseh glavnih glasbenih centrih Nemčije in Avstrije, povsod z najpopolnejšim vspehom. Na Dunaju jo je l. 1886 izvajal Hans Richter v prisotnosti skladateljevi, ki je žel najbolj entuziastične ovacije. Z Dunaja je simfonija nastopila svojo triumfalno potovanje po vseh koncertnih dvoranah Evrope*) in je končno dospela tudi v Ljubljano.

Dunajska konservativna kritika o Brucknerjevi VII. simfoniji.

Danes, ko se klanja ves moderni glasbeni svet Brucknerjevemu geniju in priznava Brucknerjeve simfonije za viške glasbene moderne umetnosti, je zabavno in poučno čitati kritike tedanjih dunajskih kritikov - veljakov.

Hanslick, veliki protivnik Wagnerjev, ni mogel trpeti Brucknerja ter je pisal o njegovi VIII. simfoniji, da „je napisana v zmedenem sanjskem slogu hudo mačkastega človeka. Bodočnosti, ki ji bo ta glasba všeč, pa ne zavidamo“. O VII. simfoniji je pisal Hanslick: „Priznavam brez okolišev, da o Brucknerjevi simfoniji ne morem soditi čisto pravično, tako nenaravna, napihnjena, boleštna in kvarna se mi zdi. Kakor vsako večje Brucknerjevo delo obsega tudi E dur — simfonija genialne domisleke, zanimive, da, lepe točke, — tu šest, tam osem taktov — med temi bliski pa se razprostira nepregledna tema, svinčeno dolgočasje in vročična razdraženost. Eden najbolj uglednih glasbenikov Nemčije označuje (v pismu name) Brucknerjevo simfonijo kot divje sanje orkestrovega muzika, ki je razdražen po dvajsetih probah za Tristana. Ta sodba je kratka in točna“. Tako Hanslick v letu 1886. —

Max Kalbeck je pisal: „Razumeti Scherzo v a-mollu (VII. simfonije) nam ni mogoče. Glasovni strahovi, ki se preganjajo v njem, so vendar preveč divjaški. Kakor bi se sestala volčje brezdomno in Walpurgina noč, tako ropoče in besni, tuli in rezgeče vse divje navzkriž. Bodočnosti, ki bi mogla uživati tako raztrgano, iz stoterih globeli odmevajoče glasbeno delo, si ne želimo.“

Gustav Dömpke pa je s svojo „kritiko“ prekosil vse tovariše nazadnjake: „Zares nas je groza pred tem gnilim smradom, ki sili v naše nosnice iz kakofonij tega razpadajočega kontrapunkta. Njegova domišljija je — vemo, po kakšnih vzgojiteljih in zdravnikih! (to je udarec po R. Wagnerju!) — tako neozdravljivo bolna in razrušena, da zanjo zakonitosti v razvrščanju akordov in stavbi period sploh več ne obstojajo. Bruckner komponira kakor pijanec.“

Šele ko je Bruckner zmagal po Nemčiji, se je polagoma izpremenil v svoji sodbi tudi konservativni Dunaj. Borec Bruckner je končno s svojo novo, samostojno formo in vsebino prodrl na vsem svetu ter stoji njegovo ime poleg Mozarta, Beethovna in Wagnerja.

* V Pragi jo je izvajal Talich 16. novembra 1920.

Preskrbite si vstopnice!

Vstopnice prodaja: Severjeva trafika, Šelenburgova ulica št. 1.